

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
Wettelijk Depot
B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
P409301

maandelijks clubtijdschrift

205

december 2023

verantwoordelijke uitgever
Kapittelbossen 9 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - penningm. - redacteur 014-221698 rudy.dillen@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - waardebepalingen 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	bibliothecaris - webmaster - archivaris 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be

Numismatica Herentals

rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 - GEBABEBB
lidgeld-2023	16 € lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (24 € voor EGMP-leden in het buitenland)
12 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals = enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (15 € voor EGMP-leden in het buitenland)
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid gratis voor houders van een UiTpas met kansentarieef korting
aangesloten bij	Europees Genootschap Munt- en Penningkunde www.numismatica-herentals.be

clubactiviteit telkens op de 2e zondag van de maand, 8-12u
zaal St-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 10 december 2023

14 jan - 11 feb - 10 maart 2024

cover:

met dit 0 eurobiljet 'Merry Christmas'
wenst het bestuur van Numismatica
Herentals al haar leden warme
feestdagen toe en ... hou het veilig!

De 1 lats 'Snowman' uit Letland
doet ons dan weer dromen van een
koude witte Kerst en veel sneeuw-
pret voor de (klein)kinderen.

Het is zover!!

Het tijdschrift dat u nu in handen houdt is het laatste papieren clubblad van Numismatica Herentals. Hierna volgt elke maand een online tijdschrift van onze nieuwe redacteur Frank Lippens. Hiervoor hebben we uiteraard een mailadres nodig! Is de titel hierboven nog in rood aangestreept, hebben we van u nog een mailadres nodig om het digitaal tijdschrift naartoe te sturen, gelieve dit dan alsnog te mailen naar: rudy.dillen@telenet.be. Zo niet kunnen we u niet meer bereiken!!

EGMP-Jaarboeken-2023 beschikbaar!

Vanaf de clubactiviteit van 10 december kunnen de nieuwe jaarboeken afgehaald worden. Na aftekenen van de lijst, liggen deze meeneembaar in de inkomhal.

Lidgeld-2024

Ondertussen heeft zowat 80% van onze leden hun lidmaatschap voor 2024 verlengd. Treft u in uw tijdschrift nog een overschrijfformulier aan, kunt u dit gebruiken om u in regel te stellen om ook volgend jaar deel uit te maken van onze vereniging.

Dank aan onze mede-auteurs!

Nu het redacteurschap wordt doorgegeven is dit een geschikt moment om iedereen te bedanken die met bijdragen ons tijdschrift mee vorm hebben gegeven: **ONGELOOFELIJK BEDANKT!** Gelieve voortaan uw teksten te sturen aan: frank.lippens1@skynet.be

Eindactiviteiten

zondag 10 december 2023

- 11.15u **Trekking van de jeugdtombola** gratis lootje voor -18 jaar
munt + biljet + altijd-prijs!
- 11.20u **Bekendmaking winnaar muntenpuzzel** strookjes vóór 11u
* zilveren 100 francs, Nouvelles Hébrides - Frankrijk 1966
- 11.25u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

- * zilveren 1000 esc, Expedições Oceanograficas - Portugal 1997
- zilveren 200 frank, koning Albert II - België 2000
- zilveren 20 kronen, T.G. Masaryk - Tsjechoslovakije 1937
- * UNC-biljet one pound, British Armed Forces, 2nd series WOII

- 11.30u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 frank, Albert I, koning der Belgen 1914
 - zilveren 1000 esc NS da Conceição Padroeira de Portugal 1996
 - zilveren 5 francs, koning Leopold II - België 1873
 - * zilveren 10 euro, Fables de la Fontaine - Frankrijk 2014
 - zilveren penning, HRH Charles & Diana - Gr.-Britannië 1981
 - zilveren 1 dollar, 100 year Vancouver - Canada 1886-1986
 - zilveren 1 Jiao, Chang Kai Shek - China-Taiwan 1955
 - * UNC-biljet 5 frank, Nationale Bank van België 1943
- met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays d'Oc - Frankrijk 2020
- 11.35u **Start van de clubveiling** tijdig biednummer afhalen

Naam

Postnummer woonplaats

Opdracht:

Breng de overeenkomstige letter bij het goede antwoord over in onderstaande tabel en bekom also het te zoeken woord.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Schiftingsvraag:

Wat is het gewicht van de groene abalone schelp die op de bestuurstafel zal liggen?

			,		
--	--	--	---	--	--

0g

Om deel te nemen aan deze muntenpuzzel volstaat het deze strook duidelijk ingevuld, tijdens de clubactiviteit van 10 december, vóór 11u, te deponeren in de rode puzzelbox op onze bestuurstafel.

PS. Er zullen ook invulstrookjes klaarliggen op onze tafel. **Succes!!**

CLAUDIUS Romeins keizer van 41-54

As Rome AD 42

Vz: Claudius, blootshoofds naar links, TI(berius) CLAVDIVS CAESAR AVGVSTVS P(ontifex) M(aximus) TR(ibunica) P(otestate) IMP(erator) P(ater) P(atria) = Tiberius Claudius Caesar (eretitel) de verhevene, hoofd van de staatsgodsdienst, bekleed met de macht van een tribuun, opperbevelhebber, vader des Vaderlands

Kz: Constantia, het symbool van keizer Claudius, verpersoonlijkt hier het geduld en standvastigheid van de keizer. Dit symbool was zeker niet altijd toepasselijk op Claudius. De ontwerpers van de keerzijde van de munt hadden hier zeker het leven van Claudius voor ogen, vanaf zijn jeugd: Claudius stotterde, kwijlde en liep mank. Zijn familie beschouwde hem zwakzinnig en als iemand die zeker niet ernstig moest genomen worden. Het is wel dankzij deze gebreken dat hij alle hofintriges overleefde.

Constantia staat hier voor zijn geduld gedurende zijn leven, de vernederingen welke hij geduldig moest ondergaan en dat niet alleen van zijn eigen familie. Toen Claudius onverwachts keizer werd was hij al 51 jaar. CONSTANTIAE AVGVSTI = het geduld / de standvastigheid van de verhevene. S C = Senatus Consulto, krachtens een besluit van de Senaat. Constantia is hier afgebeeld met helm, staande naar links, draagt een licht kledingstuk, over zijn schouder een mantel, leunend met de linkerarm op een speer, zijn rechterarm is opgeheven.

Tiberius Claudius Drusus, geboren te Lugdunum (Lyon) in 10 vC, was de jongste zoon van Nero Claudius Drusus en Antonia en de jongere broer van de beroemde Germanicus. Claudius leed vanaf zijn prille jaren aan allerlei kwalen, waarvan de gevolgen zich op latere leeftijd vooral in motorische storingen manifesteerden

Hij kon moeilijk lopen en hij trok voortdurend met zijn rechterbeen. Zijn hoofd en handen beefden, hij stotterde en als hij opgewonden was kwijlde hij. Zijn opvoeding werd overgelaten aan ruwe stalknechten. Antonia, zijn moeder, was nooit erg trots op hem geweest: als zij wilde zeggen hoe stom zij iemand vond, gebruikte zij de uitdrukking “nog stommer dan mijn zoon Claudius!” Deze vreugdeloze jeugd heeft natuurlijk zijn stempel gedrukt op zijn karakter en verklaart voor een deel zijn latere schuchterheid, zijn angstcomplexen, zijn gebrek aan zelfstandigheid tegenover vastberaden personen. Omdat hij niet geschikt werd geacht voor een normale ambtelijke loopbaan, had hij tijd genoeg om zich op de studie te werpen, wat hem later dan weer goed van pas kwam. Zo was Claudius, ondanks alles, een man van cultuur en mogelijk met de beste bedoelingen bezielde, maar miste alle geestelijke evenwicht.

Hij is ook niet vrij te pleiten van gruweldaden tijdens zijn regering. De verhouding met de Senaat was vrij gespannen: hij centraliseerde het bestuur sterk en de zorg van de keizerlijke ministeries werd overgelaten aan vrijgelatenen. Gelukkig waren dat uiterst bekwame mannen, maar ze gebruikten zijn zwakheid tot eigen voordeel. Door het feit dat niemand hem ernstig nam, is het waarschijnlijk te danken dat hij de troebele tijden overleefde. Bijna alle mannelijke leden van zijn familie stierven een gewelddadige

dood of in verdachte omstandigheden, in de machtsstrijd om de troon. Na de moord op Caligula werd Claudius gevonden in doodsangsten verstopt achter een gordijn. Het feit dat hij zo'n beroemde vader had en broer, de legendarische Germanicus was blijkbaar genoeg voor de soldaten om hem ondanks zijn tegenstribbelen als kandidaat voor het keizerschap mee te nemen naar hun kazerne en hem tot principaat te verheffen. De Senaat debatteerde ondertussen verder over het herstel van de republikeinse vrijheid.

In AD 41 wordt Claudius keizer, bijgestaan door Herodus Agrippa die als dank het koninkrijk Judea krijgt. Twee jaar later neemt hij deel aan de verovering van Brittannië en zo komt dit gebied voor bijna 3 eeuwen onder Romeins bewind. Hijzelf en zijn in 42 geboren zoon kregen de titel Britannicus. Zijn - flink aantal - huwelijken vertonen het gewone

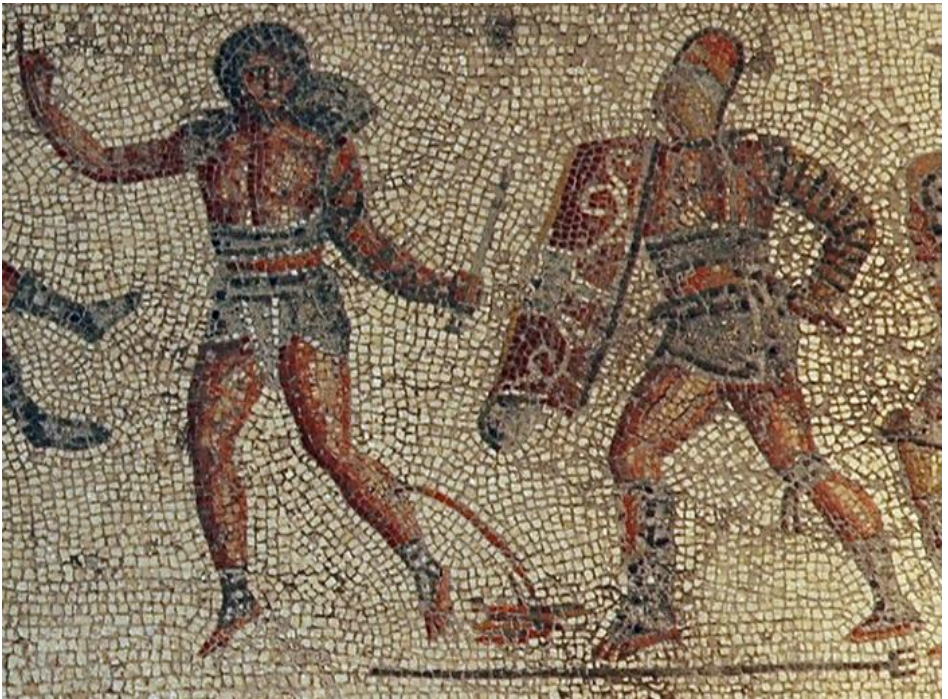
beeld. Het meest beruchte is dat met Valeria Messalina, zijn derde vrouw. Zij was 14 jaar en hij 50. Het sterkste staaltje dat zij uithaalde was een formeel huwelijk dat zij sloot tijdens zijn afwezigheid met Gaius Silius, door Tacitus “de schoonste jongeling van Rome” genoemd. Claudius was overdonderd maar deed niks definitief. Wegens haar bigamie werd ze, door een paar vrijgelatenen, in de paleistuin doodgestoken. Aan Claudius die zat te eten werd laconiek gemeld dat zijn vrouw plotseling was overleden, hij at gewoon verder. Niet wijzer geworden wilde hij spoedig opnieuw huwen. Ditmaal was zijn 34-jarige nicht Agrippina de uitverkorene. Met haar beginnen de tragedies opnieuw! Agrippina had een ijzeren wilskracht, mateloze ambitie en zedelijke gestrengheid. Haar invloed op Claudius was enorm en ze liet in AD 50 haar zoontje Nero, uit een vorig huwelijk - toen 13 jaar - door de keizer adopteren, zijn eigen 9-jarig zoontje Britannicus viel uit de boot. Vijf jaren later zou Nero de tragedie voltooien door Britannicus te vergiftigen. Claudius kreeg weldra spijt van deze beslissing maar Agrippina waakte en het lukte haar de keizer te vergiftigen met paddestoelen, zijn lievelingsgerecht. Zijn dood werd nog een halve dag geheim gehouden, maar toen alles was geregeld, werd Nero de nieuwe keizer. Claudius kreeg nog een vorstelijke begrafenis en werd tot god verklaard.

Claudius met zijn geadopteerde troonopvolger: Nero

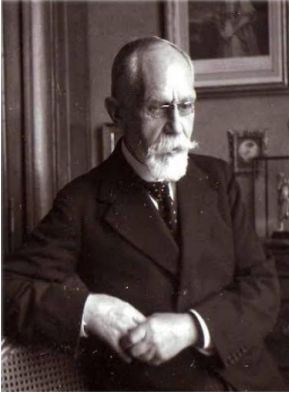
Ondanks alles bewees Claudius inzicht te hebben voor de noden van het rijk. De administratie werd op een nieuwe leest geschoeid en bronwater uit de bergen op 60 km van Rome werd, ter verbetering van de watervoorziening, naar de stad geleid. De graantoevoer kreeg veel aandacht en in Ostia werd een grote haven gebouwd. Hij stichtte vele kolonies waaronder Keulen, Colonia Claudia Ara Agrippinensium genoemd naar zijn 4de echtgenote Agrippina. Claudius, een groot liefhebber van gladiatorenspelen, organiseerde als eerste een wedren met kamelen.

Suetonius Tranquillius (70–140) beschrijft Claudius als volgt: zijn uiterlijk gaf een imponerende indruk van waardigheid, tenminste wanneer hij rechtstond of neerzat. Hij bezat immers een rijzige, maar toch niet schrale gestalte, een aantrekkelijk gezicht, grijze haren en een gevulde nek. Maar als hij rondliep wankelde hij op zijn zwakke knieën. Hij maakte zich op allerhande manieren bespottelijk: een vulgaire lach, woede uitbarstingen waarbij er schuim op zijn mond kwam en zijn neus begon te lopen. Ook gestotter en een gedurig schudden met het hoofd, dat nog verergerde bij de minste inspanning die hij moest leveren. Wat wel opviel was dat zijn gezondheid uitstekend bleek vanaf zijn troonsbestijging. Zijn hartstocht voor eten en drinken was mateloos, daarom gaf hij dan ook uitvoerige feestmalen. Gewoonlijk gebeurde dit in heel grote eetzaalen waarbij meestal meer dan 600 gasten tegelijk konden deelnemen. Praktisch nooit verliet hij de eetzaal zonder dat hij zich zo volgepropt had met voedsel en drank dat hij ervan zweette. Direct daarop ging hij gapend van slaap op zijn rug liggen en dan moest hem een veer in de keel worden gestoken om zijn maag te ontlasten. Vrouwen kon hij niet met rust laten, maar voor mannen voelde hij niets. Hij was ook een verwoed dobbelspeler en heeft over dit spel zelfs een handleiding geschreven. **Gerard Messiaen** (bewerkt: H. Van Caelenberghe)

KBR Koester de tijd: **Tentoonstelling Charles Lefébure**, nog tot 16 dec
Het harde werk van een numismaat voor het Belgische geheugen

T.g.v. de 100e verjaardag van de publicatie van de Lefébure-catalogus organiseert de afdeling Munten & Penningen een tentoonstelling rond de figuur van Charles Lefébure, 1862-1943.

Charles Lefébure werd op 27 mei 1862 geboren in Brussel en overleed er op 20 april 1943. Lefébure was niet alleen bemiddeld, maar had ook goede contacten met belangrijke politieke en **wetenschappelijke figuren**.

Bij het uitbreken van de oorlog in 1914 begon hij met het verzamelen van medailles en andere geslagen snuisterijen om hulde te brengen aan zowel **heldendaden aan het front** als liefdadigheidswerken. Hij legde de collectie aan ter nagedachtenis en herinnering aan al wie verdween en aan belangrijke gebeurtenissen tijdens deze oorlog.

De Koninklijke Bibliotheek als motor

Lefébure dankt zijn passie voor de numismatiek wellicht aan zijn betrekking in het Penningkabinet van de Koninklijke Bibliotheek van België waar hij nochtans al na één jaar vertrok wegens **bepaalde gevoeligheden** met de hiërarchie. In zijn geordende en bewaarde briefwisseling, die wordt tentoongesteld, kan u lezen hoe zijn catalogus tot stand kwam.

Toen hij aan zijn verzameling begon, vatte Lefébure al onmiddellijk het plan op om de collectie op te nemen in de verzameling van het Penningkabinet van de Koninklijke Bibliotheek. Hij stond in contact met de conservator, **Victor Tourneur**, op wie hij nu en dan beroep deed om hem te helpen met het verwerven van stukken die hem nog ontbraken. De catalogus groeide jaar na jaar verder aan met de hulp van juffrouw Ida De Rudder, die de door Charles Lefébure geleverde beschrijvingen nummerde en transcribeerde. De catalogus 'Lefébure' verscheen in 1923 bij Van Oest en viert vandaag zijn honderdste verjaardag.

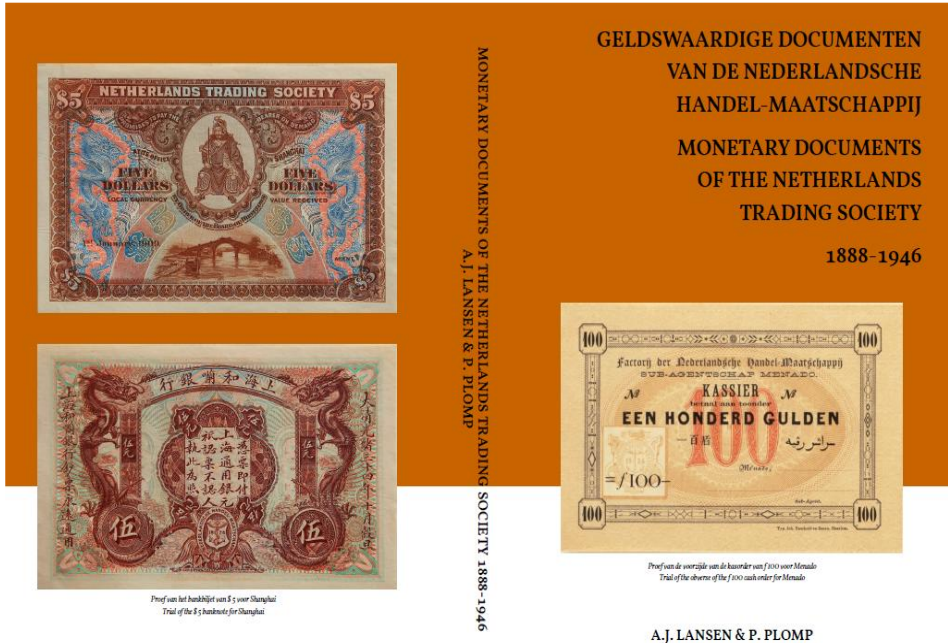
Praktische info: Keizerslaan 4, 1000 Brussel (vlakbij Centraal Station)
Locatie: Algemene leeszaal van de Kon. Bibliotheek, toegang gratis.
Openingstijden: tot za 16 dec, 9-17u - www.kbr.be

Nieuwe publicatie!

door Ad Lansen en Patrick Plomp

Geldswaardige Documenten van de Nederlandsche Handel-Maatschappij (1888-1946)

In dit boek, annex catalogus wordt de intrigerende monetaire geschiedenis van de Nederlandse Handel-Maatschappij in beeld gebracht, van 1888 tot 1946. Deze unieke publicatie biedt voor het eerst een zo volledig mogelijk overzicht van de door deze Maatschappij in Shanghai uitgegeven Nederlands-Indische kasorders en bankbiljetten.

141 pag. A4 in kleur, kostprijs: € 32,50, **info: lansenkil@hotmail.nl**

Ad Lansen is al sinds 1957 een fervent verzamelaar van munten en papiergeld met een grote interesse voor Nederlands-Indië. Zijn interesse gaat niet alleen uit naar het verzamelen van objecten, maar vooral naar de numismatische- en historische geschiedenis die erbij hoort. Met als resultaat, in de afgelopen decennia, tal van publicaties, lezingen en boeken over zijn verzamelgebied: VOC, plantagetokens en papiergeld van Sumatra ... en dan nu een gezamenlijke publicatie over de **NHM**.

1	20.00	16	4.50	31	-	46	16.00	61	23.00
2	4.00	17	3.00	32	2.25	47	21.00	62	15.00
3	1.00	18	2.50	33	1.00	48	45.00	63	4.50
4	10.00	19	2.50	34	1.00	49	5.00	64	21.00
5	10.00	20	-	35	4.25	50	11.00	65	21.00
6	15.00	21	3.00	36	5.50	51	12.00	66	29.00
7	11.00	22	11.00	37	5.00	52	2.50	67	-
8	8.00	23	-	38	4.25	53	1.00	68	4.00
9	12.00	24	-	39	1.50	54	5.00	69	5.00
10	1.00	25	2.00	40	1.00	55	1.00	70	1.00
11	21.00	26	12.00	41	4.75	56	2.75	71	-
12	14.00	27	6.50	42	3.50	57	4.00	72	11.00
13	6.00	28	1.00	43	-	58	4.50	73	9.50
14	63.00	29	1.00	44	3.25	59	1.00	74	13.00
15	67.00	30	1.00	45	3.00	60	-	75	3.25

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen ook gedownload worden van de clubwebsite: www.numismatica-herentals.be/veiling.
- elke bieder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer duidelijk zichtbaar op te steken zal het bod automatisch verhoogd, het lot wordt toegekend aan de hoogste bieder.
- het bod wordt verhoogd als volgt:
 - 1–5 €: +25 cent
 - 5–10 €: +50 cent
 - 10–50 €: +1 euro
 - 50–100 €: +2 euro
 - +100 €: +5 euro
- direct na afloop van de veiling gebeurt de afhandeling met kopers en verkopers met contante betalingen.
- de veilingkosten bedragen: 7.5 % voor de koper, 7.5 % voor verkoper.
- voor gouden munten is er geen opgeld
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes!

1

2

9

15

nr	land	munt		kw	mat	inzet
1	Rome	Claudius	dupondius - LIBERTAS	41-54	ZG	AE 2.50
2		Vespasianus	denarius 'Annona Avg'	69-79	F	Ag 15.00
3		Salonina	antoninianus 'Fecunditas'	254-268	F/ZF	Ag 10.00
4	Brabant	Maria-Theresia	oord - Antwerpen	1750	ZF	Cu 5.00
5		Maria-Theresia	oord - Brussel	1780	F	Cu 1.00
6		Joseph II	10 oorden - Brussel	1789	F	Ag 5.00
7	Luik	Max. Henri de Bavière	oord	1650-1688	F	Cu 1.00
8		Joseph Cl. de Bavière	oord z.d.	1694-1723	F/ZF	Cu 5.00
9	België	Leopold I	1 franc, gelauwerd	1834	ZG	Ag 20.00
10		Leopold I	1/2 franc, gelauwerd	1835	ZG	Ag 15.00
11		Leopold I	5 centimes	1837	F	Cu 1.00
12		Leopold I	5 centimes	1841	F	Cu 1.00
13		Leopold I	1/2 franc, gelauwerd	1844	ZG	Ag 5.00
14		België	5 centimes	1857	F/ZF	Cu 5.00
15		Leopold I	20 centimes	1861	F/ZF	CuNi 2.00
16		Leopold I	2 centimes	1863	ZF	Cu 5.00
17		Leopold I	3x 10 centimes	1832 + 1833 + 1855	G/ZG	Cu 20.00
18			5x 1 centime	1845, 61, 75, 75 & 1912	div	Cu 10.00
19		Leopold II	1 franc	1866	F	Ag 2.50
20		Leopold II	2 centimes	1875	Pr	Cu 1.00
21		Leopold II	50 centimes	1886 FR	ZF	Ag 10.00
22		Leopold II	2 frank	1887 VL	ZG/F	Ag 20.00
23		Albert I	5 frank - pos. B	1931 VL	ZF	Ni 1.00
24	Brits-India	East India Comp.	1/2 anna	1835	ZF	Cu 1.00
25		East India Comp.	2x 1/4 anna	1835 + 1890	div	Cu 1.00
26	Cook Eiland	Elizabeth II	1\$ God Tangaroa KM# 762	2010	FDC	bimet 2.50
27	Duitsland	Pruissen	5 mark REPLIKA	1876 B	ZF	Fe 1.00
28	Frankrijk	Napoleon	1/2 franc - Strasbourg	1808	F	Ag 5.00
29		Republiek	1 franc	1894 A	F	Ag 3.00
30	Guyana	Republiek	1 dollar	1978	Pr	CuNi 2.50
31	Letland	Republiek	1 lats	1924	Pr	Ag 3.00
32	Malawi	Republiek	5 kwacha 103 ^{de} Pausbezoek	2012	FDC	Cu 8.00
33	Nederland	Juliana	1 gulden	1955	ZF	Ag 2.50

26

28

30

32

nr	item	beschrijving	kw	mat	inzet
34	Oostenrijk	Republiek 25 schilling 1959	Pr	Ag	8.00
35		Republiek 5 euro 2012	FDC	Cu	6.00
36	Palau	Republiek 1 dollar, gekleurd dolfijn 1998	FDC	CuNi	5.00
37	Tsjechië	Republiek 2, 20, 20 & 50 coruna 1993-1998	Pr	div	2.50
38	USA	Republiek 1/2 dollar 1986 S	FDC	CuNi	8.00
39	Zwitserland	Republiek 5 frank 1981	Pr	CuNi	5.00
40	loten	Zwitserland: 11 munten	div	CuNi	2.00
41		Saharai: set met 5 munten 2020	FDC	div	15.00
42		Azië: album met 13 stuks Nederlands-Indië & Indonesië	div	div	1.00
43		Eq. Afrika: album met 182 stuks 5-10-25 Francs	div	div	5.00
44		India: 6 munten 1835 - 1936	div	Cu	7.00
45		India: 31 munten Singapore, Hongkong, Maleisië	div	div	1.00
46		Keeling: Cocos Eilanden, set met 6 munten 2023	FDC	div	20.00
47		Peru: 7 munten	div	div	1.00
48	loten	Sri Lanka: 15 munten Ceylon/Sri Lanka	div	div	1.00

34

36

37

38

nr	item	beschrijving	kw	mat	inzet
49	lot	album met 225 wereldmunten	div	div	8.00
50	penningen	Hoboken 1 dukaton fusie 1/1/1983	FDC	AE	1.00
51		religieuze penning Orval	ZF	AE	1.00
52		religieuze penning Vosselaer	ZF	AE	1.00
53	medaille	Tentoonstelling Charleroi 1911	ZF	Al	1.00
54		Hendrik Conscience	Pr	Cu	1.00
55	divers	briefopener met ingegoten muntjes Canada	Pr	div	3.00
56		Leuchtturm Eurocollection map deel 1 & 2	nieuw	-	5.00
57		Leuchtturm muntenalbum 162 vakken	nieuw	-	5.00
58	set	Turkije etui met 10 munten 'planeten'	FDC	Al	10.00
59	varia	USA The National Bicentennial Medal 1776-1976 (in etui)	Pr	Cu	1.00
60		Gr-Brittannië Souvenir Medal Silver Jubilee EII 1952-1977	Pr	CuNi	1.00
61	biljetten	België 100 francs / 20 Belgas 25-05-1932	F/ZF	papier	1.00
62		België 500 francs / 100 Belgas 06-12-1938	ZF	papier	1.00
63	biljetten	België 500 frank 'Magritte'	FDC	papier	15.00

50

51

53

61

nr	item	beschrijving		kwal	mat	inzet	
64	biljetten	België	1000 frank 'Grétry'	FDC	papier	30.00	
65		Cambodja	500 riels	ZD (1972-1975)	FDC	papier	1.00
66		Frankrijk	assignaat 15 sols	serie 1720	F	papier	1.00
67		Frankrijk	500 francs	03-01-1985	ZF+	papier	1.00
68		Italië	10 lire	serie A 1943	F	papier	1.00
69		Marokko	20 dirhams	2005	F	papier	1.00
70		Rusland	5 roebel	1909	F/ZF	papier	1.00
71		Spanje	50 pesetas	15-08-1928	ZF	papier	1.00
72		Spanje	10.000 pesetas	12-10-1992	ZF+	papier	1.00
73		Zaire	10 zaires	03-06-1976	Pr	papier	1.00
74		China	album met 76 ex. 'Hell Gate Money'	div	papier	5.00	
75	biljetten	wereld	album met 75 biljetten, ook dubbels	div	papier	5.00	

67

72

div = divers
Ag = zilver

F = fraai
AE = brons-koper

ZF = zeer fraai
Fe = ijzer

Pr = prachtig
Cu = koper

FDC = fleur de coin
Ni = nikkel

UNC = uncirculated
Al = aluminium
Sn = tin

DE BEELDENAAR november-december 2023

- Verband tss Hollandse gildepenning en Charles III
- De muntschat uit de Essche stroom, niet uit Halder
- Aelfred Rex Saxonum, penning van koning Alfred
- Aanwinst NNC, gouden gedenkpenning N.M. Jitta
- Medailleur Benjamin Wolff en de serie-Durand
- Een bijzondere Vlaamse (Venus?) rekenpenning

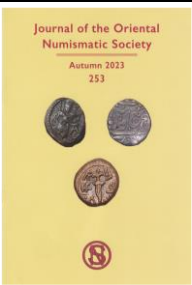
MEDEC november 2023

- Eer aan onze trouwe leden
- Ciementerie de Lukala - Cico-Ciza-Cilu
- Necrologie: Erik Hovinga
- Vergissing of fantasie?
- Geen gouden strepen voor vaderlandslievend gedrag
- Het hoekje van de redacteur ...

Numismatisches NachrichtenBlatt november 2023

- Ulrichskreuze im Museum St.Afra in Augsburg
- Der sächsische Münzgraveur Max Barduleck
- Doppelten Meisner Rechnungsgulden 1620 Dresden
- Euro, Fakten - Informationen - Meinungen
- Ein Goldsparbuch der besonderen Art
- Friedrich II v Hohenstaufen & Konstanze v Aragon

Journal of the ONS Autumn 2023

- An overstruck Parthian chalkous of Pacorus II
- How to interpret the privy marks on Aksumite coins
- Attributing coins bearing the legend RĀMA RAO
- Sikh coins: enigmatic silver rupees of Amritsar mint
- The one rupee coin of King Edward VII
- Money on the Silk Road: research at the British Mus.

Tijdschriften en boeken kunnen gratis ontleend worden gedurende 1 maand. Clubtijdschriften van andere verenigingen kunnen enkel ingelezen worden, niet ontleend! Vraag info aan Frank, onze bibliothecaris. Volledige boekenlijst op: www.numismatica-herentals.be/bibliotheek.

In onze veiling: lot 36

Palau, 1 dollar 'Marine Life Protection'

Het Land

De Republiek Palau is een land in Oceanië dat geassocieerd is met de Verenigde Staten. De staat ligt in de Grote Oceaan en maakt deel uit van de regio Micronesië. Palau beslaat het uiterst westelijke deel van de eilandengroep de Carolinen; het centrale en oostelijke deel van deze groep wordt ingenomen door het land Micronesia. Palau telt 21.000 inwoners, verspreid over 340 eilanden. Sinds 1994 is het een onafhankelijke republiek.

De Munt

In de periode 1992-2017 heeft de Republiek Palau een reeks munten uitgegeven met betrekking tot het thema 'Marine Life Protection'. Uitgiftes zijn er in goud, zilver, verzilverd en koper nikkel.

CuNi, 26.8g, Ø 37mm

Voorzijde: 2 zeemeerminnen met drietand die de oceanen bewaken,
REPUBLIC OF PALAU 1998 - 1\$

Keerzijde: opspringende tuimelaar met de zon op de achtergrond
MARINE LIFE PROTECTION

Het Marine Life Protection programma

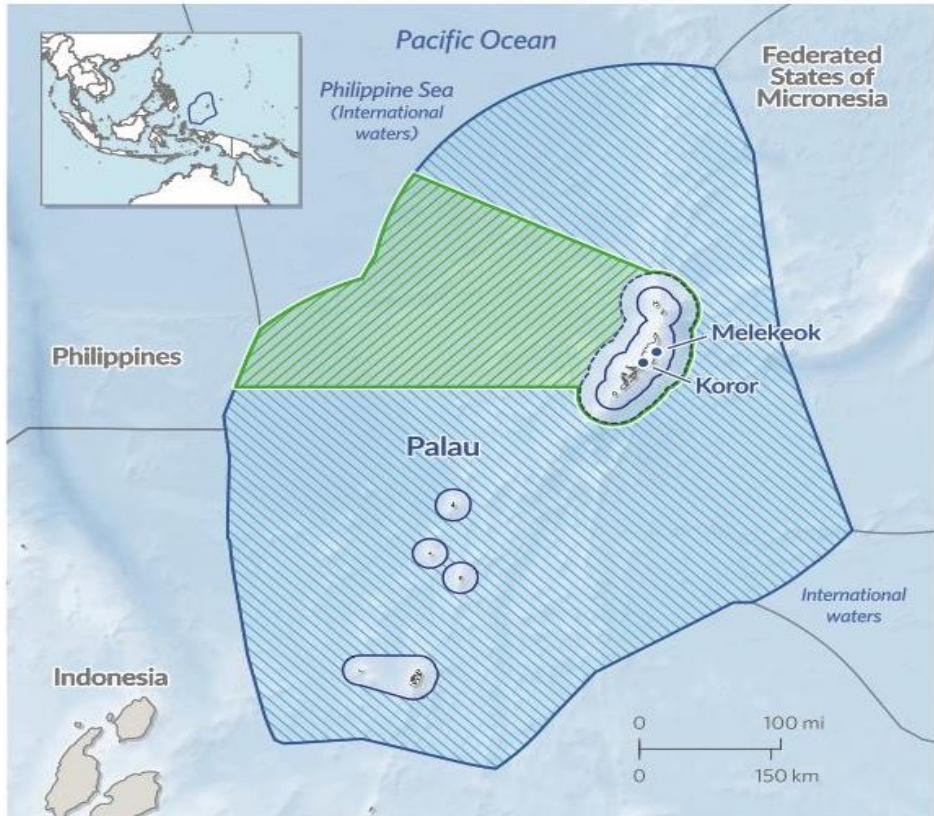
De Republiek Palau voelt een enorme verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de oceaan en heeft 80% (475.000km²!) van zijn territoriale wateren volledig beschermd. In de overige 20% kan enkel gevist worden voor eigen economische voorziening.

Bij binnenkomst in het land, moeten reizigers een paspoortbelofte ondertekenen om op een ecologisch en cultureel verantwoorde manier op

het eiland te handelen, in het belang van Palau's kinderen en toekomstige generaties. De richtlijnen, waar tot nu toe ruim 750.000 mensen mee hebben ingestemd, zijn eenvoudig. Het omvat enkele 'do's en don'ts' zoals:

- Raak koraal niet aan en stap er niet op.
- Draag koraalveilige zonnebrandcrème.
- Voer de vissen en haaien niet.

Palau National Marine Sanctuary

Palau National Marine Sanctuary (475,077 sq km)	Unaffected state coastal waters (18,628 sq km; out to 12 nm)
Domestic fishing zone (117,572 sq km)	Artisanal fishing zone (12,081 sq km; out to 24 nm)
Commercial fishing zone (105,491 sq km)	Palau EEZ

Note: Domestic fishing zone includes commercial and artisanal fishing zones.

Elke toerist betaalt via zijn vliegticket 100\$ steun aan het Palau National Marine Sanctuary and Protected Areas Network, die samen meer dan 47 miljoen hectare oceaon ondersteunen - een gebied ongeveer zo groot als Paraguay.

Verzamelaar schenkt middeleeuwse muntschat aan Museum Venlo

Een Amerikaanse muntenverzamelaar heeft een middeleeuwse munt-schat geschonken aan het Limburgs Museum in Venlo. De bijna duizend munten zijn enkele jaren geleden gevonden in Zuid-Limburg en werden onlangs op een veiling te koop aangeboden.

Richard Beleson uit San Francisco, die het Limburgs Museum vorig jaar bezocht, kocht de munten voor een bedrag van 50.000 euro en besloot ze aan het Limburgs Museum te schenken. Volgens de Amerikaan, die lid is van de American Numismatics Society, hoort de muntschat thuis in het Limburgse

museum: ‘Hoewel ik geniet van het verzamelen van munten, vind ik dat belangrijke historische vondsten zoals deze in musea thuishoren.’

Zilveren sterlingen

De munten werden tussen 2016 en 2018 door een particulier met een metaaldetector gevonden op een akker in Voerendaal. Door het veelvuldig ploegen waren de munten verspreid geraakt. Een groot deel van de munten werd echter wel geconcentreerd aangetroffen, in een gebroken middeleeuws kruikje. De muntschat bestaat in totaal uit 942 munten. Daarvan werden er 905 te koop aangeboden door de vinder. Na inventarisatie blijkt het te gaan om munten uit de dertiende en de eerste helft van de veertiende eeuw. Het steengoed kruikje dateert grofweg uit de periode tussen 1325 en 1366. Het overgrote deel van de munten betreft zilveren sterlingen van hertog Jan III van Brabant. Ook zijn er veel tourse groten uit Frankrijk aanwezig uit de dertiende en veertiende eeuw. De zogenaamde ‘sluilmunt’, de jongste munt in de muntschat, blijkt een Namense zilveren sterling te zijn, die op zijn vroegst in 1330 is geslagen. Het is het meest aannemelijk dat de muntvondst rond 1331 door de eigenaar is begraven.

Achtergrond

Door wie en waarom de muntschat precies is begraven is onduidelijk. Volgens het Limburgs Museum waren de munten ooit mogelijk eigendom van een welvarende handelaar, maar het kan bijvoorbeeld ook gaan om de kas met soldij van een leger.

“De vondst van dit soort muntschatten wijst archeologisch meestal op een periode van crisis, omdat het met de eigenaars vaak niet goed is afgelopen. Tijdens de Luiks-Brabantse oorlogen in de dertiende en veertiende eeuw probeerde Brabant, een van de belangrijkste regionale machten in het Maasland, zijn invloed in oostelijke richting uit te breiden door in het huidige Zuid-Limburg gebieden te verwerven. Het hoogtepunt van deze strijd was in 1288 de slag bij Woeringen, waarbij Brabant het Hertogdom Limburg bemachtigde. Tussen 1331 en 1334, de periode waarin de muntschat is verborgen, sloeg de vlam opnieuw in de pan en werd onder andere Maastricht belegerd.”

Het Limburgs Museum wil de muntschat tonen in een nieuwe presentatie over de eeuwenlange machtsstrijd tussen het hertogdom Brabant en de heersers in de Maasregio. Enige tijd geleden verwierf het museum al een Keltische muntschat uit Graetheide. Die is te zien in een permanente archeologiepresentatie. De nieuwe munten worden binnenkort officieel overgedragen aan het museum.

266. Augustus, denarius, 21-20 vC, geslagen te Samos, geschat 4.000 €

441. Merovingen, tremissis, Amboise, munter Patorninus, 3.500 €

752. Vlaanderen, Karel II, halve gouden dukaton 1696, Brugge, 30.000 €

800. België, Leopold I, 40 francs 1841 (pos B), geschat op 15.000 €

1386. Belgisch-Congo, 100 francs, 1.2.1929, zonder filiaal, 2.000 €

1421. Belgisch-Congo, 500 francs, 2e serie, emissie 1942, 3.000 €

1424. Belgisch-Congo, 1.000 francs, 10.4.1947, geschat op 2.000 €

1478. Zuidelijke Nederlanden, jeton 1749, J. Roettiers & N-J. Wodon

Numismatische agenda

december 2023

za 2	EGMP Dendermonde- 'tKlokske, Pijndersln 88, Denderm. NK Hasselt - CC Vergaderzaal 1 - Kunstlaan 5, Hasselt Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	12-16.30u 13-16u 12.30-16u 8.30-12u
zo 3	EGMP Leuven- Bowling Anglo - Pleinstraat 53, Holsbeek EGMP ZW-Vlaa -'tKartouchke-Ingelmunsterstr 8, Izegem NK Edelweissje-St-Katarina - N Cleynaertsiaan 1, Hasselt Wase RC - Puyenbeke St - Watermolenstr 104, St-Niklaas	9-12.30u 8-12u 8-12u 9-12
di 5	CN Brussel-Bowlmaster - rue Aug. V. Zande 45, 1080 Br.	vanaf 18u
vr 8	C.N. Verviers - S-Coeurs, rue de la Moinerie, P-Rechain	18.30-21u
za 9	CN Nijvel- Coll. St-Gertrude-Faubourg de Mons 1, Nijvel Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem Jean Elsen & ses Fils - veiling 157 Tervureniaan 65, 1040 Brussel 02-7346356	14-17u 12.30-16u 8.30-12u
zo 10	EGMP Herentals - St-Antonius, Kapucijnenstr 7, Herentals CN ValdeSalm-Quartier dl Gare, rue dl Station, Vielsalm St-Truiden-Volkshuis Curieus- Breendonkstr. St-Truiden	8-12u 9-12u 8-12u
ma 11	EGMP Brugge - CM Kon. Astridln 2, St-Michiels-Brugge	vanaf 19u
di 12	NK Zeeland - Hof Mondriaan - Vrijlandstr 28 Middelburg	13.30-16u
wo 13	N.K. Brabant - Bar Le Duc - Korenbrugstr. 7, Den Bosch	19.45-22u
za 16	EGMP Antverpia- De Cluyse- Kerkhofblommenstr. 1 Merksem Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem The Coinhouse-auctions - Munten & biljetteneiling 0468-327635 info@thecoinhouse-auctions.eu	12.30-16u 12.30-16u 8.30-12u 16&17 dec
zo 17	EGMP Aalst - St-Jan Immerzeel - R. Novarumstr 4, Aalst EGMP ZW-Vlaand - CC Het Spoor - Eilandstr Harelbeke C.N. Luik - Collège St-Servais, 104 Rue St-Gilles, Luik	9-12u 13-16u 8.30-12u

zo 17	CN La Louvière - Maison d'Peuple - rue J. Wauters 63, 7110 Strépy Bracquegnies	8.30-12u
za 23	Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	13-15.30u 8.30-12u
zo 24	EGMP Aalst - St-Jan Immerzeel - R. Novarumstr. 4, Aalst EGMP Tienen - 'tHoekske - Oude Leuvensestr 93, Tienen	9-12u 9-12u
do 28	Oudjaarsbeurs Houten - WB Evenementen Expo - Meidoornkade 24, Houten (NL)	9.30-17u
za 30	Gent-West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Lunch Garden - Blv. du Souverain 240, Oudergem	13-15.30u 8.30-12u

Mauquoy is sinds november 2014 Gebrevetteerd Hofleverancier
voor het Koninklijk paleis

Bezoek onze website of contacteer ons vrijblijvend.

www.mauquoy.com

medal@mauquoy.com

014/50.79.10

VAN ECCELPOEL

Eten en drinken met smaak

Boodschappen doen bij Van Eccelpoel is zo veel meer dan een vinkje op de takenlijst!

Openingsuren

Maandag: gesloten

Dinsdag - vrijdag: 09u tot 18u

Zaterdag: 08u tot 18u

Zondag: 08u tot 12u30

www.vaneccelpoel.be

Jean ELSÉN & ses Fils s.a.

NUMISMATISTS

zaterdag 9

Veiling nr. 157 - Jean Elsen & ses Fils

Tervurenlaan 65, 1040 Brussel

02-7346356

www.elsen.eu

za 16

Munten en bankbiljettenveiling - The Coinhouse-Auctions

zo 17

0468-327635

www.thecoinhouse-auctions.be

donderdag 28

Oudjaarsbeurs Houten

munten-papiergeld-postzegels-zichtkaarten

Expo - Meidoornkade 24, 3992 AE Houten-NL

info@wbevenementen.eu

Filatis 2

Postzegelhandel De Beul

Alles voor verzamelaars van postzegels, postkaarten,
bankbiljetten, munten en euromunten.

www.FILATIS2.com

gespecialiseerde website voor euromunten

Sint-Katelijnevest 38
2000 Antwerpen - België

T: +32 (3) 226 40 68
E: debeul@evonet.be

HJR Fine Arts

sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28

1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.

VEILING 157 · 8 & 9 DECEMBER 2023

VERZAMELING BANKBILJETTEN VAN BELGISCH CONGO

WIJ AANVAARDEN UW VERZAMELMUNTEN,
PENNINGEN EN ERETEKENS VOOR ONZE
VEILING VAN MAART 2024

TERVURENLAAN 65
B-1040 BRUSSEL

TEL: +32-2-734.63.56
FAX: +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu